

UDENRIGSMINISTERIET

EUKOOR, sagsnr.: 24/38562
Den 29. april 2025

Rådsmøde (udenrigsanliggender - handel) den 15. maj 2025

SAMLENOTAT

2. Europæisk økonomisk sikkerhed.....2

- Udveksling af synspunkter

KOM-dokument foreligger ikke

2. Europæisk økonomisk sikkerhed

- Udveksling af synspunkter

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat

1. Resumé

På rådsmødet (udenrigsanliggender – handel) den 15. maj 2025 forventes en udveksling af synspunkter vedr. europæisk økonomisk sikkerhed med fokus på handelsrelaterede elementer. Drøftelserne vil forventeligt tage udgangspunkt i en redegørelse fra Kommissionen for status på implementering af meddelelsen om en strategi for europæisk økonomisk sikkerhed fra juni 2023. Endvidere ventes drøftelse af status på forhandlingerne om en revideret forordning om investeringsscreening (FDI-screening).

2. Baggrund

Den 20. juni 2023 præsenterede Kommissionen og den høje repræsentant en fælles meddelelse om en europæisk strategi for økonomisk sikkerhed. Denne har fokus på at vurdere og i relevant omfang mitigerer risici forbundet med EU's økonomiske sikkerhed på fire områder: 1) modstandsdygtigheden af forsyningskæder; 2) fysisk og cyber-sikkerhed ift. kritisk infrastruktur; 3) teknologisikkerhed og -lækage, 4) våbenliggørelse af afhængigheder og økonomisk tvang. Mitigerende tiltag kan afhængigt af risikovurderingerne have fokus på: 1) styrkelse af EU's konkurrenceevne, herunder industrielle og teknologiske base; 2) beskyttelse via eksisterende eller evt. nye EU-værktøjer, herunder handelspolitiske; 3) partnerskaber om styrkelse af økonomisk sikkerhed, herunder inden for handelspolitikken. Som opfølgning på strategien offentliggjorde Kommissionen i efteråret 2023 en liste over teknologiområder, der er kritiske for EU's økonomiske sikkerhed, ligesom Kommissionen i januar 2024 præsenterede en pakke med 5 nye initiativer relateret til eksportkontrol, forskningssikkerhed og investeringsscreening.

Den strategiske dagsorden 2024-2029 bekræfter vigtigheden af at styrke EU's økonomiske sikkerhed og med den nye Kommission er der skabt en ny kommissærpost for handel og økonomisk sikkerhed. I Kommissionsformandens opgavebeskrivelse til denne, indgår det bl.a., at kommissæren skal lede arbejdet med at implementere strategien, identificere balancerede mitigerende tiltag pba. risikovurderingerne af de kritiske teknologier og udvikle en ny doktrin for økonomisk sikkerhed.

3. Formål og indhold

Pt. gennemføres i samarbejde mellem Kommissionen og medlemslandene risikovurderinger af udvalgte kritiske teknologiområder (avancerede halvledere, kunstig intelligens, kvante og biotech), der forventes afsluttet inden for de kommende måneder. Disse er især knyttet til risikoområdet teknologisikkerhed og -lækage. Endvidere arbejder Kommissionen med kortlægninger af risici forbundet med de øvrige risikoområder. Det er endnu ikke klart, hvilke mitigerende tiltag risikovurderingerne konkret vil give anledning til.

Internt reflekterer Kommissionen endvidere over den kommende doktrin for økonomisk sikkerhed, der i første omgang ventes at have fokus på mere sammenhængende og effektiv brug af EU's beskyttelsesværktøjer. Doktrinen ventes præsenteret i efteråret 2025, men dens form og rækkevidde er endnu ikke kendt.

I relation til pakken fra januar 2024 behandles bl.a. pt. et forslag om en revideret forordning om screening af investeringer ind i EU (FDI-screening). Rådets generelle indstilling er endnu ikke vedtaget, men forventningen er umiddelbart, at det kan ske i maj eller juni 2025, hvorefter trilog-forhandlingerne vil løbe af stablen under dansk formandskab for Rådet.

Det forventes umiddelbart, at drøftelsen på rådsmødet vil have fokus på status for implementering af strategien, herunder de igangværende risikovurderinger og forventninger til evt. mitigerende tiltag og kommende doktrin. Endvidere ventes Kommissionen at understrege vigtigheden af hurtig fremdrift i forhandlingerne om revideret forordning vedr. investeringsscreening.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet der er tale om politisk drøftelse.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

8. Høring

Sagen har ikke været sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at en række medlemslande vil fremhæve vigtigheden af at bevare balancerne mellem de forskellige spor i strategien (konkurrenceevne, beskyttelse og partnerskaber). Endvidere forventes det, at en række medlemslande vil bevare den fundamentale åbenhed i handelspolitikken. Dertil vil en række medlemslande forventeligt understrege vigtigheden af at bevare den risikobaserede tilgang, hvorfor evt. mitigerende tiltag må være funderet i grundige risikovurderinger og proportionelle ift. den identificerede risiko, ikke mindst når det kommer til evt. beskyttelsestiltag. Endvidere ventes det, at en række medlemslande vil pege på behovet for mere klarhed om dagsordenen, herunder via en mere dedikeret governance-struktur i Rådet. I forhold til forhandlingerne om en revideret forordning for investeringsscreening ventes der at være en vis uenighed mellem medlemslandene om forordningens rækkevidde, idet indtrykket dog jf. ovenstående er, at rådets position realistisk set kan vedtages inden for få måneder. Endelig forventes medlemslandene at have betydeligt fokus på afklaring af næste skridt i forhold doktrin, risikovurderinger og evt. mitigerende tiltag.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er enig i vigtigheden af at styrke EU's økonomiske sikkerhed med udgangspunkt i strategien fra juni 2023. Den balancerede, analytisk funderede og risikobaserede tilgang skal bevares, og hensynet til EU's økonomiske sikkerhed må balanceres nøje med andre vigtige politiske hensyn. Mitigerende tiltag skal være proportionale og målrettede ift. de konkret identificerede risici. Det er vigtigt at bevare et solidt fokus på at håndtere risici forbundet med kritiske teknologier, herunder af sikkerhedsmæssige hensyn og for ikke at falde bagud i et skærpet internationalt teknologikapløb. Ift. kommende dansk formandskab for Rådet er det forhåbningen, at trilog-forhandlingerne om FDI-screening kan afsluttes inden årets udgang, ligesom der afhængigt af udviklingen kan være behov for drøftelser af andre aspekter af økonomisk sikkerhed, såsom kommende doktrin for økonomisk sikkerhed.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.